

41 § KAUPUNKISEUDUN TYÖVOIMA- JA YRITYSPALVELUIDEN ALUEELLINEN KOKEILU, TILANNEKATSAUS SEKÄ JATKOTOIMENPITEET

Suunnittelupäällikkö Tuula Mikkonen, 1.3.2018

”Työvoima- ja yrityspalveluiden alueellinen kokeilu (työllisyyskokeilu) käynnistyi 1.8.2017. Pirkanmaan kokeilualueen muodostavat Tampereen kaupunkiseudun kunnat sekä Sastamala ja Punkalaidun.

Työllisyyskokeilussa kunnat vastaavat kokeilulaissa määritellyn asiakasryhmän osalta myös suurimmasta osasta lakisääteisiä työvoima- ja yrityspalveluita. Pirkanmaan kokeilun asiakaskohderyhmä on työttömät työnhakijat, jotka eivät saa palkansaajan tai yrittäjän ansiopäivärahaa.

Pirkanmaan kokeilun vastuulle siirtyi Pirkanmaan TE-toimistosta kokeilun alkaessa yhteensä noin 20 600 työnhakija-asiakasta. Kokeilun asiakaskohderyhmä on dynaaminen ja tammikuun 2018 lopussa kokeilun asiakasmäärä oli jo yhteensä 23 800 (lisäys + 15 %). Työttömien määrä kokeilussa on kuitenkin laskenut. Asiakkaita on työllistynyt ja heitä on onnistuttu hyvin ohjaamaan työllistymistä edistäviin palveluihin. Tammikuun lopussa koko kokeilun aktivointiaste oli 29,5 %. Kuntakohtaisten aktivointiasteiden vaihteluväli on suuri: 24,7 prosentista (Tampere) 73,8 prosenttiin (Punkalaidun). Kaikissa kokeilukunnissa aktivointiastetta on saatu puolessa vuodessa selvästi nostettua kokeilun alkutilanteesta.

Työllisyyskokeilun keskeisiä onnistumisia ovat hyvä asiakaspalaute, runsas positiivinen näkyvyys sekä lyhyessä ajassa saatu käänne asiakkaiden ohjaamisessa työhön ja työllistymistä edistäviin palveluihin. Hyvä tilanne työmarkkinoilla tukee osaltaan onnistumista, mutta pääosin työvoiman kysyntä kohdistuu helpommin työllistettäviin ja kokeilun kohderyhmän työllistyminen edellyttää useimmiten työllistymistä edistäviä yksilöllisiä palveluja.

Asiakaspalautetta kerätään kaikissa kokeilukunnissa digitaalisen järjestelmän avulla. Palaute on ollut erittäin hyvää (kokeilukuntien yhteenlaskettu NPS-luku +69 asteikolla -100 - +100; tilanne 28.2.2018). Käyntiasiointina tapahtuva henkilökohtainen jatkosuunnitelmien laadinta, asiakkaiden kuunteleminen ja yhteistyön sujuvuus oma-valmentajan kanssa korostuvat palautteissa.

Kokeilualueen kuntien yhteenlasketut työmarkkinatukimenot ovat laskeneet viimeisen kolmen kuukauden tarkastelujaksolla (11/2017-1/2018) 3,1 % verrattuna kustannuksiin vastaavana ajanjaksona vuotta aiemmin. Kehityksessä on kuntakohtaisia eroja. Haasteena on, että yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden osuus on suuri, koko kokeilualueella heidän osuutensa on yhteensä 44 % (ka). Monet em. työttömistä ovat saaneet jo ennen työmarkkinatuella siirtymistään 500 päivää

ansioturvaa ja heidän kohdallaan kysymys on useiden vuosien työttömyydestä.

Työllisyyskokeilun haasteena on lyhyt aika, jossa tulokset täytyy tehdä ja vaikuttavuus osoittaa. Vaikuttavuuden mittaaminen on myös haasteellista, koska relevanttia vertailutietoa ei ole saatavilla. Tämän hetken tiedon mukaan kokeilu nykymuodossaan päättyy kokeilulain päättyessä 31.12.2018. Työministeri Lindströmin antamien lausuntojen mukaan kokeiluja ei tällaisenaan tulla jatkamaan.

Tavoitteena on työllisyyskokeilun hyvien käytänteiden jatkaminen osana maakuntavalmisteluun liittyviä uusia kasvupalvelupilotteja vuonna 2019. Tavoite on samalla laajentaa kokeilutoimintaa kaikkiin Pirkanmaan kuntiin sekä selvittää yhdessä maakuntatoimijoiden kanssa kasvupalvelujen yhdyspintaan rakennettavan allianssimallin mahdollisuudet. Asiakkaiden siirtelyä organisaatiosta toiseen ennen maakuntauudistusta ei pidetä tarkoituksenmukaisena. Selvitystyö kuntien, maakuntavalmistelijoiden ja valtion kanssa on käynnistynyt.

Työllisyyspalvelujen kehitysohjelmaa suunnataan allianssimallin rakentamiseen. Tuleva kasvupalvelulainsäädäntö substanssilakeineen linjaa edellytykset kuntien tulevalla roolilla. Allianssimallin toimivuus edellyttää valmistelussa olevassa lainsäädännössä mm. kuntien ja maakunnan työnjaon, vastuiden, tietojen saannin ja palveluiden järjestämis- ja tuotamisoikeuden määrittelyä.”

Vs. seutujohtaja Pohjonen 9.3.2018

Allianssimalli

Pirkanmaan kunnille on valmisteltu alustava luonnos edellä mainitusta allianssimallista. Luonnoksessa esitetään lainsäädäntöön tarvittavat muutokset, esitetään meneillään olevan kokeilun jatkamista 2019 aikana mallilla, joka muodostaa pohjan tulevaan maakunnan aikaiseen allianssimalliin, kuvataan kuntien kannalta tärkeimmät kasvupalvelulakiin liittyvät kuntien elinvoimapaalvelut (yrityspalvelut, työllisyyspalvelut, koulutuspalvelut) ja niiden yhteys kunnan muuhun palvelutarjontaan. Lisäksi luonnoksessa esitetään, että palveluista ja palveluketjujen tuottamisesta sovitaan yhdessä maakunnan, kuntien, yksityisten palveluntuottajien ja kolmannen sektorin kesken ja että tavoitteena on yhdistää kuntien ja valtion resurssit mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön. Kaikkiaan tavoitteena on jatkaa asiakkaan tarpeita vastaavia työllisyyspalveluja. Allianssimallia valmistellaan siten, että siihen voivat halutessaan osallistua kaikki Pirkanmaan kunnat.

Lausuntopyyntö

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää 6.4.2018 mennessä lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta, johon sisältyvällä julkisesta työvoima- ja yri-

tyspalvelusta annetun lain (916/2012) muutoksella mahdollistettaisiin työnhakijan palveluprosessiin liittyvien tehtävien hankkiminen palveluntuottajilta. Myös muut tahot voivat antaa lausunnon. Muutoksen johdosta olisi tarpeen muuttaa myös työttömyysturvalakia (1290/2002), kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 5 §:ää (189/2001) ja lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) 3 §:ää.

Lausuntoluonnos on työllisyyskokeiluun osallistuvien kuntien, kaupunkiseudun työllisyysvastaavien ja ohjelmajohtaja Regina Saaren valmistelussa siten, että se voidaan toimittaa seutuhallituksen jäsenille 26.3.2018.

Johtaja Teppo Rantanen ja ohjelmajohtaja Regina Saari selostava asiaa kokouksessa.

Kuntajohtajakokous on käsitellyt asiaa.

Anna-Kaisa Ikonen saapui kokoukseen.

Liite:

- Pirkanmaan kuntien allianssimalliesitys
- Hallituksen esitys lainsäädännöksi
- Lausuntoluonnos 26.3.2018

Seutuhallitus 28.3.2018

Päätösehdotus.

Vs. seutujohtaja Pohjonen:

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi työllisyyskokeilun tilannekatsauksen,

todeta että ensisijaisena tavoitteena on kaupunkiseudun työvoima- ja yrityspalveluiden alueellisen kokeilun jatkaminen,

että Pirkanmaan kuntien allianssimallin valmistelua jatketaan,

että allianssimallin valmistelusta vastaavat johtaja Teppo Rantanen ja ohjelmajohtaja Regina Saari,

että allianssimallia esitellään Pirkanmaan kuntajohtajakokouksessa 13.4.,

hyväksyä luonnoksen kaupunkiseudun lausunnosta.

Päätös.
Tiedoksi.

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Pirkanmaan liitto/Petri Pikkuaho, Regina Saari, Teppo Rantanen

Lisätietoja.

ma. hallintosihteeri Tuuli Paunonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

Lisäksi todettiin, että ensisijaisesti pyritään jatkamaan työllisyyskokeilua.

Otteen vakuudeksi:

Tuuli Paunonen
ma. hallintosihteeri